

Datum
2023-09-03
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2023-13450

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss angående remiss från Utbildningsdepartementet - Samhället mot skolattacker (SOU 2023:28) STK-2023-1006

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser bland annat att förslagen som omfattar en central stödfunktion på Center mot våldsbejakande extremism (CVE) och ett nationellt metodstöd i hög grad bör integrera och ta hänsyn till den kunskap som finns hos skolförvaltningar lokalt nära den berörda individen.

Nämnden önskar ett tydligare barnperspektiv och ett starkare fokus på förebyggande och främjande insatser.

Nämnden är tveksamma till hur socialtjänsten, med stöd av 10 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen, ska kunna lämna uppgifter om någons personliga förhållanden till CVE på så sätt att samverkan uppnår de mål som utredningen eftersträvar.

Nämnden förespråkar vidare en tydligare genomgång av reglerna kring informationsdelning mellan de tilltänkta samverkansparterna i slutbetänkandet.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att förslagen avseende ett nationellt metodstöd och en central stödfunktion på CVE kan bidra till en gemensam kunskapsgrund och likvärdighet.

Nämnden anser dock att följande synpunkter bör beaktas i det fortsatta utredningsarbetet.

Nämnden är tveksamma till socialtjänstens möjlighet att, med stöd av 10 kap. 2 § OSL, dela personuppgifter om personliga förhållanden i individärenden till CVE på det sätt som beskrivs i utredningen. Bestämmelsen ska enligt förarbetena tillämpas restriktivt.

För att ett utlämnande ska kunna ske från socialtjänsten krävs att det är nödvändigt för att socialtjänsten ska kunna fullgöra ett visst åliggande. Det behöver alltså ligga i socialtjänstens intresse att informationen som lämnas till CVE inte är avidentifierad.

Nämnden efterfrågar att utredningen i slutbetänkandet förtydligar i vilka situationer det skulle kunna anses vara nödvändigt för socialtjänstens verksamhet att lämna ut uppgifter om en individs personliga förhållande till CVE.

Nämnden anser att förslagen som omfattar en central stödfunktion och ett nationellt metodstöd i hög grad bör integrera och ta hänsyn till den kunskap som finns hos skolförvaltningar lokalt. På den lokala nivån finns kunskap om både den berörda individen och den samhälleliga kontexten som är nödvändiga för att hantera ärenden som beskrivs i förslagen.

Nämnden anser att det kan finnas en risk i att flytta fokus från den kunskap som finns lokalt till en nationell stödfunktion. Även lokalt förankrade samverkansmodeller som inkluderar familjenätverk, civilsamhället och andra sociala nätverk där elever finns är värdefulla funktioner som kan bidra till att dels identifiera utsatthet, dels fånga upp och erbjuda stöd till elever i behov.

Ett mer förebyggande och främjande förhållningssätt bör ges större utrymme och skulle gå i linje med skolans uppdrag och samhällsfunktion. Att arbeta utifrån ett starkt relationsbyggande och trygghetsskapande perspektiv kan bidra till att bygga tillit till elever och fånga upp elever med riskbeteende i god tid, vilket behöver vara ett naturligt inslag lokalt på varje skola.

Även skolans digitala miljö bör ha ett mer framträdande fokus och är en plats för att fånga upp unga med riskbeteenden. På internet kan elever lämna digitala spår som kan vara till hjälp för att förstå vad som kan behövas göra för att förhindra och försvåra våldshändelser i skolväsendet.

Nämnden anser även att det bör finnas ett starkt fokus på en förberedd stödorganisation för krishantering och social respons, med ett särskilt fokus på barn och unga i bedömningen av stödinsatser.

Konsekvenser utifrån barnperspektivet

Utifrån ett barn- och barnrättsperspektiv önskar nämnden en tydligare riskanalys av effekterna av förslagen. Finns det exempelvis en risk att elever stigmatiseras på individ- och grupp-nivå utifrån en förväntan om att upptäcka riskpersoner?

Nämnden vill lyfta vikten av vilken ansats som präglar arbetet med att skapa tryggare skolmiljöer.

En inriktning på utredningen som utgjort ett starkare barnperspektiv med ett mer främjande och förebyggande förhållningssätt hade varit *sambället för en trygg skolmiljö* (jämfört med nuvarande *sambället mot skolattacker*) vilket även det gått i linje med skolans uppdrag och samhällsfunktion.

Utredningen skulle med fördel även kunna innehålla förslag på flerspåriga insatser för bättre effekter.

Ekonomiska konsekvenser

I utredningen görs bedömningen att utredningens förslag inte innebär ökade kostnader eller minskade intäkter för kommunen vilket nämnden instämmer i.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Britt-Marie Pettersson
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]